

Puma lär amerikaner spela nyckelharpa

Nyckelharpa är nog det svenskaste som finns i musikväg. Nu växer intresset i USA, mycket tack vare före Norrtäljebon Peter Puma Hedlund. Sedan ett par år tillbaka håller han kurser i nyckelharpa i Pennsylvania och har gett ut en DVD-skiva, där konsten att hantera instrumentet lärs ut.

– Det finns många amerikaner som är intresserade av svensk folkmusik, berättar Peter Puma Hedlund.

– De flesta har ingen svensk bakgrund, de tycker bara om svensk musik.

PETER PUMA Hedlund är välkänd för många Norrtäljebor. Han blev riksspelman redan som 18-åring och har bland annat vunnit VM i nyckelharpa, moderna klassen.

Han bodde i Norrtälje under några år på 80-talet innan han flyttade till Täby och så småningom till Hälsingland. Men kontakterna med Norrtälje finns kvar och han är fortfarande medlem i Norrtälje Elitkapell, som spelade på ett par krogar i Norrtälje härom veckan.

Han brukar också undervisa på de folkmusikkurser som hålls på Ekebyholm varje sommar. Det var där han fick kontakt med amerikanska nyckelharpspelare.

– Det brukar alltid ramla in några amerikaner på kurserna.

Nyckelharpa på export. Peter Puma Hedlund håller kurser i USA och lär ut nyckelharpa via DVD. (Bilden är från Elitkapellens spelning på Lustgården.)

För ett par år sedan fanns Rita Leydon från Lahaska, Pennsylvania med på Ekebyholm.

– Hon frågade om jag kunde hålla en kurs i USA.

Sagt och gjort. Kursen blev av, med deltagare från hela östra USA, och sedan har det blivit fler kurser.

Intresset för den svenska nyckelharpan är på klar uppgång.

– Det ges ut en hel del svensk folkmusik. Det är fler och fler som är intresserade. Det är som i Sverige på 70-talet.

PETER PUMA Hedlund började spela nyckelharpa i början av 70-talet. Då var det ett udda instrument.

– Det fanns väl ett hundratal i hela världen som höll på.

En av dem var Eric Sahl-

ström, som Peter Puma Hedlund hörde på en konsert. Då spelade han själv fiol och var inte särskilt intresserad av nyckelharpa.

– Men efter låt nummer tre vände det som en hand.

Peter Puma Hedlund beställde en nyckelharpa och lärde sig spela. Sedan kom det stora uppsvinget i slutet av 70-talet, när mängder av svenskar byggde nyckelharpor.

FÖRUTOM KURSERNA har Peter Puma Hedlund rest runt och gett konserter i USA de senaste åren och tagit fram en interaktiv nyckelharpskurs på DVD.

Men det är inte lätt för de amerikanska folkmusikerna att få tag på nyckelharpor. Nyckelharpsbyggare är inget vanligt yrke i USA.

– Flera duktiga byggare i Sverige skickar en hel del av sina nyckelharpor till USA idag.

NUMERA FINNS det till och med en förening för nyckelharpsvänner i USA. Den heter American Nyckelharpa Association, eftersom nyckelharpa är ett ord som inte översatts.

Det är som smörgåsbord. En unikt svensk exportvara.

MARGARETHA LEVIN

NT 23/8-01